

50PLUS Verkiezingsprogramma Provinciale Staten Limburg 2019-2023

*Aan de slag voor een sociale, vitale en
duurzame Limburgse samenleving, voor*

JONG en OUD!

50PLUS Verkiezingsprogramma Provinciale Staten Limburg 2019-2023.

Op woensdag 20 maart 2019 zijn de verkiezingen voor Provinciale Staten voor de periode 2019-2023. Deze verkiezingen zijn niet alleen van belang voor de samenstelling Provinciale Staten van Limburg, maar ook voor de samenstelling van de Eerste Kamer. Immers, de leden van Provinciale Staten kiezen de leden van de Eerste Kamer. Daarom is het uitermate belangrijk om op 50PLUS in Limburg te stemmen. Hoe meer 50PLUS-leden in Provinciale Staten hoe groter de 50PLUS-fractie in de Eerste Kamer wordt. De invloed van 50PLUS in de Eerste Kamer is dan groter om tegen de plannen van Kabinet Rutte te stemmen. 50PLUS Statenleden hebben korte lijnen naar de 50PLUS-fracties in de Eerste Kamer en Tweede Kamer.

In de nieuwe Statenperiode willen we voortborduren op het beleid, dat in de afgelopen periode gevoerd is. Wij zullen in het programma niet “weggooien” dat goed was en proberen te verbeteren wat beter kan. Jeugdzorg, zorg, toerisme, milieu, industrie en landbouw zullen onze aandacht krijgen. Veteranenbeleid en ouderenzorg zullen uiteraard extra aandacht krijgen omdat we onze partij 50PLUS eer aan willen doen zonder alle andere onderwerpen te vergeten die voor Limburg en haar inwoners van groot belang zijn.

Dit verkiezingsprogramma bestaat uit zeven hoofdstukken, voorafgaand de speerpunten.

- 1. Ruimtelijke ontwikkeling/ waterbeheer.**
- 2. Milieu, energie en klimaat.**
- 3. Vitaal platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden.**
- 4. Regionale bereikbaarheid/openbaar vervoer/regionale economie.**
- 5. Culturele infrastructuur en monumentenzorg.**
- 6. Kwaliteit openbaar bestuur/toezicht gemeenten.**
- 7. Jeugd- en ouderenzorg.**

Speerpunten 50PLUS Provinciale Staten Limburg

1. Limburg is Limburg

50PLUS is trots op Limburg, daarom structurele investeringen voor het behouden en verbeteren van o.a. de Limburgse cultuurinstellingen, verenigingsleven, muziekscholen, bibliotheken en dialecten.

2. Geen gedwongen gemeentelijke herindelingen in Limburg

Geen gedwongen herindelingen zonder draagvlak. 50PLUS was en blijft tegen een eenzijdig gedwongen opgelegde herindeling, zoals dat bij Heerlen-Landgraaf door de provincie gebeurde.

3. Vliegvelden in en rond Limburg

De uitloop van de 250 meter baan van MAA wordt niet ingezet om grotere vliegtuigen te laten landen en opstijgen. Er komt een onafhankelijk onderzoek naar het bestaansrecht van MAA. De overlast van de vliegbewegingen van het Belgische Bierset over het Limburgs grondgebied in Den Haag en Luik stevig blijven aankaarten. Ten strijde blijven gaan tegen de overlast van AWACS-vliegbewegingen.

4. Fileleed A2 (Weert-Eindhoven) en A67 (Eindhoven-Venlo) oplossen in Limburg

De verkeersproblematiek op deze snelwegen is van zo een ernstige aard zodat er noodzakelijke oplossingen moeten komen voor de economie, fileleed en milieu.

5. Sluiting Belgische kerncentrales Tihange voor een veilig Limburg

De kerncentrales zijn verouderd en over de houdbaarheidsdatum heen.

6. Geen uitbreiding windmolens in Limburg

Windmolens is zwaar gesubsidieerde energie, er is te weinig batterij-opslagcapaciteit, ze vervuilen de horizon, passen niet in het toeristische landschap en hebben weinig draagvlak onder de inwoners van Limburg.

7. Waterstofgas in het aardgasnetwerk van Limburg

Het bestaande aardgasnetwerk behouden voor waterstofgas, betaalbaar voor iedereen en een groenere verduurzamingsoperatie dan de 'batterijeneconomie' en windmolens. Experiment met een Waterstof-woonwijk. De energietransitie temporiseren en de kosten naar draagkracht verdelen.

8. Veteranen in Limburg

Het uitdragen en vergroten van maatschappelijke erkenning voor veteranen, alsmede goede ondersteuning voor de (gezondheids-)gevolgen van de oorlogs- en uitzendervaringen.

9. Jong en oud in Limburg

Iedereen telt en doet mee. Jong en oud hebben elkaar nodig voor een leefbare samenleving. Nieuwe woonvormen ontwikkelen waar generaties samenwonen om eenzaamheid tegen te gaan. Handhaven van voorzieningen van ouderen komt ten goede aan de toekomstige generaties ouderen.

10. Jeugdzorg en WMO in Limburg

Taken jeugdzorg en WMO liggen door tekort aan financiële middelen onder druk bij gemeentes, provincie houdt vinger aan de pols en desnoods de jeugdzorg weer terug naar de provincie.

11. Leefbaarheid van dorpen en platte land in Limburg

Leefbaarheid optimaliseren, basisvoorzieningen zijn essentieel, gratis vervoer naar dichtstbijzijnde stad.

12. Werkgelegenheid in Limburg

Investeren in het behouden van en creëren van nieuwe werkgelegenheid voor jongeren, maar zeker voor de generaties vanaf 45+. Mensen hebben recht op werk en een fatsoenlijk inkomen.

13. Toegankelijkheid gebouwen in Limburg

Op grond van het VN-verdrag 'Handicap' moet de toegankelijkheid van (openbare) gebouwen voor mensen met een beperking worden gerealiseerd. Belangrijk dat dit ook daadwerkelijk wordt gedaan, het bevordert het sociale leven niet alleen van deze groep mensen, maar ook van ouderen.

14. Integratie in Limburg

Integratie is niet vrijblijvend, iedereen moet zich de taal, normen en waarden eigen maken.

15. Intensievere samenwerking met Waterschap in Limburg

50PLUS doet in Limburg mee aan de waterschapsverkiezingen, voor een goede waterhuishouding, droge voeten en een goed milieu. Water is van ons allemaal!

1. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING & WATERBEHEER IN LIMBURG

Senioren wonen in deze tijd anders dan vroeger ze willen (en moeten) langer zelfstandig blijven wonen. 50PLUS wil dan ook extra aandacht voor beschikbaarheid en betaalbaarheid van levensloopbestendige woningen. Bovendien moeten er (meer) mogelijkheden komen tot het levensloopbestendig maken van woningen. De financiering hiervan moet mogelijk zijn, bijvoorbeeld door huis-gebonden leningen.

Leeftijdsdiscriminatie is hier zeer zeker niet op zijn plaats. Aan het inzetten van domotica en een actief beleid over digitale zorg wordt aandacht geschonken. Burgerinitiatieven op het gebied van seniorprojecten voor wonen en welzijn worden ondersteund.

Voor er nieuwe bedrijfsterreinen bouwrijp gemaakt gaan worden moeten de reeds bestaande terreinen eerst opgeknapt worden. Nieuwe industrie moet de lege plekken eerst opvullen. Uiteraard mag bij de ruimtelijke ontwikkeling welzijn en leefomgeving niet ondergeschikt zijn aan het economische belang.

50PLUS is tegen de structuurvisie Wonen Zuid Limburg, alsmede de omgevingsverordening Limburg, waarbij eerst een aantal woningen moet worden gesloopt alvorens er een nieuwe mag worden bijgebouwd. Dit beleid discrimineert kleine gemeenten waar jongeren en ouderen geen passende woning kunnen vinden. Een dergelijk crypto communistisch beleid (citaat van prof. Van Mierlo) is niet van deze tijd. Ondernemers bouwen niet voor de leegstand. Deze nota moet zo snel mogelijk van tafel.

Hoewel sinds kort het permanent wonen op recreatieparken bestreden wordt, denkt 50PLUS hier iets anders over. In verband met de sociale controle die onmisbaar is, zou het fijn zijn als dit onder bepaalde omstandigheden én onder voorwaarden wel toegestaan zou worden. De provincie moet hierover het gesprek aangaan met de gemeenten die het betreft.

Wat 50PLUS betreft komt er een intensievere samenwerking met Waterschap Limburg. Het uitzetten van bevers op initiatief van de provincie leek leuk, maar is een zeer onverstandige daad gebleken. Door gebrek aan natuurlijke vijanden is de beverstand vrijwel onbeheersbaar gebleken. De schade, die hierdoor is ontstaan en nog zal ontstaan dient naar de mening van 50Plus ook door de provincie te worden betaald. Om dezelfde reden wijst 50PLUS het uitzetten van otters in de Limburgse wateren af. Een goede samenwerking met Waterschap Limburg had dit kunnen voorkomen.

2. MILIEU, ENERGIE & KLIMAAT

Voorop staat dat de energietransitie eerlijk en naar draagkracht wordt opgebracht door bedrijven en inwoners. Iedereen moet kunnen meedoen. Zolang er geen structurele oplossing is voor het kernafval is 50PLUS geen enthousiaste aanhanger van kernenergie. Onderzoek naar een veilige vorm van kernenergie willen we wel voortzetten. Innovatieve ontwikkeling op het gebied van energie(transitie) en duurzaamheid moeten gestimuleerd worden. Aan particuliere eigenaren moeten subsidies gegeven blijven worden voor de verduurzaming van hun woningen. Voor zonne-energie ziet 50PLUS veel meer mogelijkheden. Favoriet zijn zonneceldakpannen en platte daken met zonnepanelen voor industrie hallen en opslagloodsen. Daarnaast zijn wij voorstander van de aanleg van zonneparken en het optimaliseren van de infrastructuur zolang het niet ten koste gaat van duurzame landbouwgrond.

Wij zijn ervan overtuigd dat zonneparken en windmolens alleen, ons klimaat niet zullen redden en de afgesproken doelen niet zullen bereiken (zo zijn om één trein te laten rijden 4 windmolens nodig, voor een vliegtuig 33).

Ook waterstof, geothermie, aquathermie en thorium moeten onze onverdeelde aandacht krijgen. Water als potentiële energiebron zou wel eens zeer kansrijk kunnen zijn in onze provincie met haar hoogteverschillen. Onderzoek daarnaar is onontbeerlijk.

50PLUS wil dat de provincie hergebruik van grondstoffen stimuleert, is tegen het boren naar schaliegas en vindt dat er een subsidie moet blijven voor het verwijderen van asbest.

Zonder grootschalige opslag van energie is dit beleid ten dode opgeschreven: alle systemen moeten immers “dubbel” worden uitgevoerd. Er moet blijvend geïnvesteerd worden in olie-, kolen- en gascentrales om te voorkomen dat er geen energie geleverd wordt bij het ontbreken van zon en wind. Wie is bereid zijn diepvries en koelkast uit te zetten (is zogenaamd negatief vermogen) bij het ontbreken van stroom? Tel uit je milieuwinst.

Het gasleidingstelsel mag niet worden opgeheven. Deze infrastructuur kan opnieuw gebruikt worden. 50PLUS is groot voorstander van ontwikkeling en introductie van waterstofgas als nieuwe energieleverancier. De opwekking moet dan wel gebeuren door groene stroom. De provincie Limburg moet dit krachtig ondersteunen. 50PLUS betwijfelt ten eerste of de “batterijeneconomie” de toekomst heeft. Productie en winning van lithium en andere zogenaamde aardmaterialen is erg milieuvriendelijk en in strijd met de principes van “people, profit en planet”.

3. VITAAL PLATTELAND, NATUURBEHEER & ONTWIKKELING VAN DE NATUURGEBIEDEN

De leegloop van het platteland baart zorgen. De leefbaarheid moet in kleine kernen geoptimaliseerd worden. Basisvoorzieningen zijn hier essentieel en door goede bereikbaarheid zou men dit tij misschien kunnen keren. Werkgelegenheid op het platteland zou door de overheid gestimuleerd moeten worden, grootschalige veehouderij echter, beperkt. Te overwegen is bewoners van kleine dorpen gratis gebruik te laten maken van het openbaar vervoer naar de dichtstbijzijnde stad.

50PLUS wil dat de provincie snel internet (glasvezelnetwerk) op het platteland verder uitrolt. Ook daar wonen mensen. Zeker onze agrariërs hebben veel informatie uitwisseling bij de uitoefening van hun bedrijf.

Er moet toegezien worden op een goede spreiding van de gezondheidsinstellingen; deze moeten goed en snel bereikbaar zijn, ook met openbaar vervoer.

Natuurgebieden worden zoveel mogelijk opengesteld en bereikbaar gemaakt voor het publiek. De afname van het insectenbestand is zorgwekkend. Een van de oorzaken is toch het eenzijdige biotoop dat door de agrariërs wordt ontwikkeld. 50PLUS wil, dat de provincie stimuleert, dat de gemeenten een `bijenvriendelijk` beleid gaan voeren, voor zover dat nog niet gebeurt. Uitspoeling van nutriënten (lees: meststoffen) naar natuurgebieden willen we aanpakken. Dierenleed wordt bestreden en dieren mishandeling zwaarder gestraft.

4. REGIONALE BEREIKBAARHEID, OPENBAAR VERVOER & REGIONALE ECONOMIE

De privatisering van het openbaar vervoer zou teruggedraaid moeten worden. Zolang dit niet gerealiseerd is moet kwaliteit leidend zijn bij een aanbesteding. AOW-gerechtigden en mensen met een kleine beurs zouden gratis gebruik moeten mogen maken van het openbaar vervoer. Openbaar vervoer zou toegankelijk moeten zijn voor iedereen. Alleen belijden met de mond is niet voldoende, de maatregelen moeten ook werken. Deze regelingen zouden ervoor kunnen zorgen dat de eenzaamheid onder senioren en mensen met een functiebeperking minder wordt. Mensen met een beperking of mensen met een kinderwagen ondervinden maar al te vaak moeilijkheden met het uit- en instappen bij het OV.

Vervoer moet zo onafhankelijk mogelijk worden van fossiele brandstoffen. De plannen om een vaste treinverbinding te onderhouden tussen Luik, Maastricht, Heerlen en Aken juichen wij toe! Wagenparken van overheidsinstellingen en daaraan gerelateerde instellingen moeten overschakelen naar waterstofauto's.

Bij het herinrichten van de openbare ruimte en kruispunten en wegen wil 50PLUS extra aandacht voor de kwetsbare weggebruikers. Aanbevelingen uit het IPO-rapport "seniorvriendelijk wegontwerp provinciale wegen" worden betrokken bij de herinrichting. Met de toenemende drukte op de fietspaden moeten deze breder gemaakt worden met zo weinig mogelijk tweerichtingsverkeer. De opbrengst van verkeersboetes zou gedeeltelijk naar de provincie en gemeenten moeten gaan. Dit omdat de dienstverlening ook vanuit de provincie en gemeenten gaat (denk aan de "blauwe schijf").

Regionale specialiteiten zullen meer bekendheid moeten krijgen. In recreatienota's zal meer aandacht aan de 50-plusser gegeven moeten worden en burgerinitiatieven op het gebied van wonen en welzijn ondersteunt. Daar waar Waterschap Limburg waterwerken uitvoert zal de provincie inhaken met recreatieprojecten als fietspaden, visvijvers e.d. om de recreatie te bevorderen. Dit volgens het principe "Werk met werk maken". Het verbeteren van koopkracht is belangrijk voor de ontwikkeling van de regionale economie. Ook op provinciaal niveau vraagt 50PLUS aandacht voor loonontwikkeling en pensioenindexatie. Pensioen is immers uitgesteld loon en geen financieel product. Stimuleringspakketten en tandembanen krijgen volop aandacht.

De provincie moet bij werkgelegenheid in de regio extra aandacht geven aan oudere werklozen vooraleer gekeken wordt naar buitenlandse werknemers. 45-plussers moeten bij sollicitaties serieus genomen worden. Sollicitatieplicht moet vanaf 62 jaar afgeschaft worden.

Werken over de grenzen moet aantrekkelijker worden. Problemen die er zijn met onder meer sofinummer, AOW, pensioen, lijfrentes en uitkeringen vormen een benadeling van (toekomstige) werknemers. Vanaf 2017 bijvoorbeeld is er een nieuw belastingverdrag met Duitsland van kracht wat zeer nadelig werkt voor opgebouwd pensioen tijdens het werk voor mensen met een inkomen tot maximaal 15.000 euro per jaar.

Wettelijk minimumloon én de uitkeringen moeten jaarlijks worden geïndexeerd. Privatisering kan alleen als dat écht in het belang van de samenleving is. Monopolies van private partijen zijn in het verleden veel te veel gecreëerd, wat alleen maar heeft geleid tot kartelvorming.

In het middelbaar onderwijs in Limburg moet de Provincie Limburg de Franse en Duitse taal stimuleren bij leerlingen zodat ook onze jongeren met de burens over de grens kunnen communiceren. Het inzetten van eigen provinciale middelen is zonder meer een vereiste. Wie de jeugd heeft, heeft immers de toekomst. 50PLUS is groot voorstander van uitwisselingsprogramma's, op te zetten door de Limburgse middelbare scholen met scholen direct over de grens in België en Duitsland. Financiering uit provinciale middelen is een must.

50PLUS accepteert niet dat bij vliegveld Maastricht Aachen Airport de 250 meter uitloop van de baan standaard wordt gebruikt voor vliegbewegingen. Deze uitloop is bedoeld voor de veiligheid en niet om grotere vliegtuigen te laten dalen en stijgen. Gezondheid en milieu gaan voor (schijn)werkgelegenheid. Er komt een onafhankelijk onderzoek naar het bestaansrecht van Maastricht Aachen Airport. De provincie Limburg moet met spoed in overleg treden met de verantwoordelijke autoriteiten in Luik en Den Haag om een eind te maken aan (nacht)vluchten over Nederlands grondgebied vanuit vliegveld Bierset. De AWACS-vliegbewegingen blijft hoog op de politieke agenda om de overlast te blijven te bestrijden.

De IJzeren Rijn, welke een verbinding vormt van Antwerpen naar het Duitse achterland mag wat 50PLUS betreft niet worden opgestart. Deze loopt o.m. dwars door woonwijken in Roermond en zal een grote belasting gaan vormen voor haar inwoners. Een aanpassing, waarbij de lijn via een boog om Venlo loopt, is een mogelijk alternatief.

5. CULTERELE INFRASTRUCTUUR & MONUMENTENZORG

50PLUS zou graag zien dat de CJP-pas blijft bestaan en dat AOW-gerechtigden en de jeugd tot 12 jaar een gratis museumjaarkaart krijgen. Voor ons erfgoed moet goed gezorgd worden. Hieruit blijkt immers waar we vandaan komen. Wij hechten aan onze Limburgse cultuur en willen deze doorgeven aan volgende generaties

Toegekende subsidies moeten uiteraard verantwoord worden door verenigingen en instellingen. Bovendien zullen de subsidies aan strenge eisen moeten voldoen. Stimulering van matineevoorstellingen maakt het ouderen makkelijker hun weg te vinden naar schouwburg en filmhuizen. Zorg daarbij voor een goede infrastructurele verbinding.

6. KWALITEIT OPENBAAR BESTUUR & TOEZICHT GEMEENTEN

Samenwerkingsverbanden, uitvoeringsorganisaties en gemeenschappelijke regelingen kunnen een goede oplossing zijn voor diverse taken en verantwoordelijkheden van de provincie. De democratische legitimiteit moet gewaarborgd zijn. Een inwoner moet duidelijk kunnen zien wie de verantwoordelijkheid draagt zodat men bij een verkiezing de juiste persoon/instelling kan aanspreken. Deze regionale samenwerkingsverbanden ontwikkelen zich meer en meer tot zelfstandige instituten waar de democratische controle steeds verder weg staat. 50PLUS pleit voor een kritische evaluatie van deze verbanden.

Gemeentelijke herindeling staat onder aan onze lijst. 50PLUS was en blijft tegen een eenzijdig gedwongen opgelegde herindeling, zoals dat bij Heerlen-Landgraaf door de provincie gebeurde. Voordat men tot toekomstige herindelingen over gaat moet aan bepaalde voorwaarden zijn voldaan. Samenwerking op velerlei gebied met behoud van de eigenheid van de gemeente staat, wat 50PLUS betreft voorop. Een bindend referendum op gemeentelijk niveau moet hier zeker aan vooraf gaan.

Wij willen strak toezien op het vergunningenbeleid, goede controle en handhaving.

Een landelijk rechteam houdt zich bezig met grensoverschrijdende criminaliteit, elke cent misdaadgeld moet worden terugbetaald, schade door relschoppers wordt op de daders verhaald. 50PLUS ziet een straf waarbij relschoppers een bepaalde tijd ieder lang weekend moeten “overblijven” in een huis van bewaring wel zitten.

Via lokale media zal er gecommuniceerd worden met de burgers zodat iedereen kennis kan nemen van gemeentelijke en provinciale informatie. Dus alleen digitaal informeren is voor 50PLUS niet genoeg.

112 moet ook per sms of andere berichtenservice bereikbaar zijn en er moeten meer controles zijn op snelheidsovertredingen.

50PLUS wenst dat de provincie, in het verlengde van haar huidige taak, ook inhoudelijk toeziet op de uitvoering van de taken van de gemeenten in het kader van de decentralisaties. Gebleken is dat de gemeenten de taken op de jeugdzorg en WMO als gevolg van de enorme kortingen niet of nauwelijks aan kunnen. 50PLUS vindt dat de jeugdzorg weer terug moet naar de provincies, als er structureel niet meer beschikbaar komt aan financiële middelen bij de gemeenten.

Wij omarmen het concept Burgerinitiatief, waarbij de inwoners de mogelijkheid hebben om thema's te agenderen en bespreekbaar te maken in de vergadering van Provinciale Staten.

Een aparte portefeuille "ouderenbeleid" onder verantwoordelijkheid van één gedeputeerde staat ook op onze verlanglijst temeer er procentueel heel veel 50-plussers in Limburg wonen.

Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs moet overdag en 's-avonds beschikbaar zijn. Ouderencoaches helpen senioren met internet, administratie- en alfabetiseringsprogramma's.

50PLUS pleit voor daadwerkelijk persoonlijke begeleiding naar werk via een jobcoach. Door inzet van structurele jobcoaches kunnen oudere werklozen beter naar werk begeleid worden, en aan het werk gehouden worden. De jobcoach zou – méér dan een optie – een 'wettelijk recht' voor werkzoekenden moeten worden." Niet alleen voor de werkloze ouderen maar arbeidsparticipatie voor ieder van 50PLUS en ouder vergroten, gebruik maken en inzetten van de rijke kennis en ervaring.

Beschut werk moet gestimuleerd worden, en de sociale ontwikkelbedrijven versterkt. 50PLUS is tegen het schrappen van het onderscheid tussen markt en overheid waar het gaat om de banenafpraak voor arbeid beperkten.

7. JEUGD- & OUDERENZORG

50PLUS wil dat er zicht blijft op de verdeling van niet geormerkte gelden voor het Sociale Domein. De ene groep moet niet tekort gedaan worden door de andere.

De bezuinigingen op de zorg moeten stoppen. De marktwerking in de zorg wordt teruggedraaid. Ziekenfonds 2.0 beëindigt de huidige rol van zorgverzekeraars die dan alleen nog aanvullende verzekeringen mogen afsluiten. Dubbele betaling voor zorgkosten in landen die publieke zorg financieren uit publieke middelen moet voorkomen worden Er moet extra aandacht komen voor preventie bij senioren.

50PLUS steunt het nationaalzorgfonds.nl. In alle gemeenten moet de basiszorg gelijk zijn en gelijke regels komen voor vrijwilligerswerk (hierdoor mogen wel geen banen verdwijnen). Het VOG-bewijs ten behoeve van vrijwilligerswerk moet gratis zijn. Mantelzorgondersteuning komt in het gemeentelijke basispakket.

./..